Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krakowie

PROTOKÓŁ

Z POSIEDZENIA KOMISJI ZAŁOŻEŃ PLANU

zwołanej celem wypracowania założeń do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Stary Sącz na okres 01.01.2016 r. do 31.12.2025 r. i prognozy oddziaływania tego planu na środowisko

Obrady Komisji Założeń Planu odbyły się w dniu 18 listopada 2013 r. w siedzibie Nadleśnictwa Stary Sącz i dotyczyły wypracowania założeń do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody i prognozą oddziaływania tego planu na środowisko dla Nadleśnictwa Stary Sącz na lata 2016-2025, w oparciu o wytyczne zawarte w Instrukcji Urządzania Lasu cz. 1 stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych dnia 21 listopada 2011 r.

Spotkaniu przewodniczył mgr inż. Leon Jagoda z-ca dyrektora RDLP w Krakowie.

Listę uczestników spotkania zamieszczono na końcu protokołu. Po przedstawieniu referatu Nadleśniczego i koreferatu Naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi w RDLP oraz po przeprowadzonej dyskusji Komisja przyjęła następujące ustalenia:

A. WYTYCZNE W SPRAWIE ORGANIZACJI PRAC URZADZENIOWYCH

A.1. Prace siedliskowe

W Nadleśnictwie Stary Sącz trwają obecnie prace, prowadzone przez Pracownię Siedliskową BULiGL O/Kraków (planowane zakończenie prac czerwiec 2015 r.), nad aktualnym operatem glebowo-siedliskowym, który zostanie wykorzystany do prac urządzeniowych. Dla obszaru Natura 2000 „Ostoja Popradzka" (PLH-120019) obejmującego powierzchnię 3002,57 ha gruntów nadleśnictwa w ramach prac siedliskowych zostaną wyróżnione i skartowane zbiorowiska roślinne. Przeprowadzona zostanie również weryfikacja siedlisk przyrodniczych Natura 2000 zdiagnozowanych w ramach inwentaryzacji przeprowadzonej przez Lasy Państwowe w latach 2006- 2007 oraz zawartych w SDF.

W ramach prac siedliskowych zostanie sporządzona warstwa numeryczna siedlisk i gleb zgodnie z obowiązującym standardem leśnej mapy numerycznej (SLMN) .

Typ siedliskowy lasu (TSL) będzie określony dla gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) oraz dla gruntów nieleśnych przeznaczonych do zalesienia.

A.2. Prace przygotowawcze

1) Zebranie i zestawienie przez Nadleśniczego danych o obszarach chronionych (w tym o obszarach Natura 2000) wyznaczonych na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie i funkcjach lasu.

Dane zebrane i przedstawione w referacie nadleśniczego oraz we wstępnej wersji mapy funkcji lasu i obszarów chronionych, a obejmujące dane o obszarach chronionych w nadleśnictwie i funkcjach lasu, z uwzględnieniem obszarów Natura 2000 na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo oraz w zasięgu terytorialnym należy wykorzystać jako materiały wyjściowe do dalszych prac. Dane uzyskano z RDOŚ, Urzędu Marszałkowskiego oraz wykorzystano SDF dla obszarów Natura 2000. Warstwy geometryczne do dalszych prac, dla granic obszarów Natura 2000 zostaną przyjęte wg danych zawartych na stronie GDOŚ w załącznikach mapowych do SDF.
Diagnoza i lokalizacja siedlisk przyrodniczych Natura 2000 wykonana w ramach inwentaryzacji przeprowadzonej przez Lasy Państwowe w latach 2006- 2007 i przyjęta do SDF zostanie zweryfikowana (pkt. A.1). Podczas weryfikacji szczególną uwagę należy zwrócić na występowanie zespołu górskiej jaworzyny (z języcznikiem lub miesiącznicą) i podgórskiego łęgu jesionowego, górnoreglowej świerczyny karpackiej, nadrzecznej olszyny karpackiej, bagiennej olszyny górskiej, dolnoreglowego boru mieszanego jodłowo-świerkowego, żyznej jedliny karpackiej. Przy pracach siedliskowych i fitosocjologicznych zostaną wykorzystane opracowania planów ochrony dla rezerwatów: „Białowodzka Góra" i „Cisy w Mogilnie".
Wyniki weryfikacji zostaną wykorzystane przy formułowaniu planu. Istniejące wcześniej i powołane w latach 2006-2015 formy ochrony przyrody oraz drzewostany wyłączone z użytkowania głównego (na podstawie odpowiednich decyzji zarządzającego lasami) zostaną uwzględnione w planie urządzenia lasu oraz ujęte w zaktualizowanym Programie Ochrony Przyrody dla nadleśnictwa, a granice przedstawione na odpowiednich mapach przeglądowych i sytuacyjnych.

Podział na kategorie ochronności dla Nadleśnictwa Stary Sącz w nowym planie urządzenia lasu zostanie przyjęty zgodnie z Zarządzeniem nr 51 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 22.02.1995 r. Nie zachodzi więc potrzeba wystąpienia do ministra właściwego do spraw środowiska o zmianę dotychczas obowiązującego zarządzenia.

2) Zebranie informacji dotyczących podstawowych założeń polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczących gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska.

Dane zebrane przez nadleśnictwo zostały przedstawione w referacie nadleśniczego. Dane te zostały uzupełnione w koreferacie naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi. Wykonawca sporządzający projekt planu urządzenia lasu w referacie na NTG

winien przedstawić temat: „Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska" w odniesieniu do opracowywanego aktualnie planu urządzenia lasu.

Powyższe zagadnienie należy opracować na podstawie informacji z referatu nadleśniczego na KZP i koreferatu naczelnika Wydz. Zarządzania Zasobami Leśnymi a uzyskanych od służb zajmujących się planowaniem przestrzennym i strategią rozwoju w gminach, powiatach i województwach właściwych dla zasięgu terytorialnego nadleśnictwa. Należy również uwzględnić zmiany, które mogą nastąpić w trakcie prac nad planem urządzenia lasu.

Dokumenty przedstawione w referacie nadleśniczego i koreferacie naczelnika zostały ujęte w tabeli poniżej. Wykonawca projektu planu opracuje zagadnienie uwzględniając dane zawarte w dokumentach wyszczególnionych w tabeli.

Jednostka	Rodzaj dokumentu / okres obowiązywania			
	Strategia Rozwoju	Program Ochrony Środowiska	Studium Uwarunkowań	Plan Zagospodarowania Przestrzennego
Województwo Małopolskie	Strategia rozwoju na lata 2011-2020 uchwała XII/183/11 z dnia 26.09.2011 r. Sejmiku woj. małopolskiego	aktualny 2007-2014	-	Plan zagospodarowania przestrzennego woj. małopolskiego uchwała XV/173/03 z 22.XII.2003
Powiat nowosądecki	Strategia Rozwoju Powiatu Nowosądeckiego na lata 2011 – 2020. przyjęta uchwałą Nr 128/XI/2011 Rady Powiatu nowosądeckiego z dnia 16.11.2011 r.	aktualny Program ochrony środowiska dla powiatu nowosądeckiego na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019 przyjęty Uchwałą Nr 139/XII/2012 z dnia 10.02.2012r	-	-
Powiat limanowski	Strategia Rozwoju Powiatu limanowskiego Uchwała nr XIV/155/12 Rady Powiatu Limanowskiego z dnia 17 maja 2012 r.	Program ochrony środowiska powiatu limanowskiego na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017 uchwała nr XLI/416/10 Rady Powiatu limanowskiego z dnia 27.10.2010 r.	-	-
Gmina Limanowa	aktualna 2007 - 2013	aktualny	obowiązujące	obowiązujący
Gmina Łukowica	aktualna 1999 - 2015	aktualny	obowiązujące	aktualny
Gmina Chełmiec	aktualna 2013 - 2020	W opracowaniu 2012-2016-2019	obowiązujące	aktualny

Gmina Gródek n/Dunajcem	aktualna 2004 - 2013	aktualny 2010 – 2013– 2017	obowiązujące	aktualny
Gmina Korzenna	aktualna 2013 - 2020	obowiązujący 2004-2015	obowiązujące	aktualny
Gmina Łącko	aktualna 2009-2015	brak	obowiązujące	aktualny
Gmina Łososina Dolna	aktualna 2013-2020	brak	obowiązujące	aktualny
Gmina Podegrodzie	aktualna 2002 - 2015	aktualny 2004 - 2015	obowiązujące	aktualny
Gmina Stary Sącz - miejska	aktualna	aktualny	w opracowaniu	aktualny
Gmina Stary Sącz - wiejska	aktualna od 2013-2020	aktualny 2004 – 2011-2015	w opracowaniu	aktualny

Strategia rozwoju Małopolski nie odnosi się wprost do gospodarki leśnej.

W rozdziale „Pozycja wyjściowa" stwierdzono, że:

1. Duża różnorodność rzeźby terenu, budowy geologicznej, warunków klimatycznych, hydrologicznych i glebowych sprawia, że w Małopolsce występują optymalne warunki dla wielu gatunków roślin, zwierząt i grzybów co decyduje o dużej różnorodności biologicznej. Ostoje leżące w południowej części w pasie Karpat, chronią wiele cennych siedlisk górskich, są schronieniem dla rzadkich gatunków nietoperzy i dużych ssaków drapieżnych: wilka, rysia, niedźwiedzia, a także siedliskiem endemicznych roślin górskich.

2. Południowe części Małopolski to obszary cenne pod względem przyrodniczym i krajobrazowym. Ta część regionu charakteryzuje się wysoką atrakcyjnością turystyczną, którą wspiera dobrze rozwinięta infrastruktura ukierunkowana na obsługę ruchu turystycznego i lecznictwa uzdrowiskowego.

3. Na terenie Małopolski występują korytarze ekologiczne prowadzące przez pasmo Karpat (Korytarz Karpacki i Korytarz Południowy).

4. Małopolska wzmocniła pozycję regionalnego lidera w dziedzinie przemysłu czasu wolnego – wykorzystując zasoby dziedzictwa regionalnego – także przyrodniczego.

W rozdziale „Kierunki polityki rozwoju" jako kluczowe działania wyszczególnia się:

1. Zapobieganie degradacji i ochronę zasobów dziedzictwa przyrodniczego regionu.

2. Wspieranie rozwoju turystyki aktywnej, rekreacyjnej i specjalistycznej, uzdrowiskowej i prozdrowotnej.

3. W subregionie sądeckim, do którego zalicza się powiat nowosądecki i limanowski rozwój będzie występował w oparciu o potencjał turystyczny Beskidów. Obszar ten powinien stać się ośrodkiem rozwoju turystyki i wypoczynku. Strategia oczekuje więc od gospodarki leśnej głównie realizacji pozaprodukcyjnych funkcji lasu (głównie społecznych).

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego odnosi się wprost do gospodarki leśnej w rozdziale *„Zasoby leśne"* w dziale *„Uwarunkowania wewnętrzne zagospodarowania przestrzennego – uwarunkowania przyrodnicze"*.

Najważniejsze ustalenia to:

1. Niewystarczająca lesistość Województwa.
2. Duża powierzchnia lasów niepaństwowych (45% powierzchni leśnej).
3. Dominującą funkcja lasów jest funkcja ochronna.
4. Osłabienie drzewostanów i obniżenie biologicznej odporności szczególnie w pobliżu śląskiego i krakowskiego okręgu przemysłowego.
5. Poprawa żywotności drzewostanów jodłowych.

W rozdziale „Gospodarka Leśna" działu „Uwarunkowania rozwoju" podkreśla się:

1. Wzrost znaczenia obecnie i w przyszłości pozaprodukcyjnych funkcji lasu.
2. Oparcie gospodarki leśnej na planach urządzenia lasu (uproszczonych planach urządzenia lasu).
3. Perspektywę stabilnych dostaw surowca drzewnego.

W dziale „Kierunki działań" w sferze ekologicznej podkreśla się potrzebę tworzenia warunków przestrzennych dla zapewnienia ochrony prawnej unikatowych walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz unaturalnienia walorów krajobrazów leśnych poprzez powiększanie małych kompleksów leśnych, zapewnienie ciągłości terenów leśnych i zadrzewionych w korytarzach leśnych.

W dziale „Zasoby Leśne" zawarto następujące ustalenia:

1. Stałe powiększanie zasobów leśnych oraz poprawa „ich kondycji" do stanu umożliwiającego optymalne warunki funkcjonowania lasów (poprawa zdrowotności lasów narażonych na działanie szkodliwych czynników abiotycznych i biotycznych).
2. Stosowanie licznych działań dla poprawy różnorodności biologicznej lasów.
3. Opracowanie i wdrożenie programów retencji wodnej.

Kontynuacja przebudowy drzewostanów dla dostosowania składu gatunkowego do siedlisk.

Dodatkowo są opracowane i aktualne następujące dokumenty:

- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, przyjęty przez Radę Ministrów dnia 11.02.2011 r. – opracowanie szczegółowo nie odnosi się do roli zasobów leśnych nadleśnictwa w gospodarce wodnej regionu (zwracamy jednak uwagę, że lasy nadleśnictwa o pow. 5568 ha zaliczone są do kategorii ochronności – wodochronne.
- Plan gospodarki odpadami dla województwa małopolskiego na lata 2012-2017. Opracowanie nie wyszczególnia zagadnień mających wpływ na zasoby leśne Nadleśnictwa Stary Sącz ale jego realizacja ma znaczenie dla wyeliminowania zjawiska zaśmiecania lasów.

Plany zagospodarowania przestrzennego poszczególnych gmin nie przewidują przedsięwzięć negatywnie oddziaływujących na gospodarkę leśną nadleśnictw (np. zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne). Plany te potwierdzają przeznaczenie gruntów zarządzanych przez nadleśnictwo do prowadzenia gospodarki leśnej.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Stary Sącz planowane są przedsięwzięcia dotyczące modernizacji infrastruktury komunikacyjnej: drogowej i kolejowej, (m.in. modernizacja drogi krajowej drogi nr 75 Brzesko-Krynica, budowa mostu na Dunajcu w Kurowie oraz drogi łączącej Kurów z Marcinkowicami, modernizacja linii kolejowej Kraków –Piekiełko - Nowy Sącz), które należy uwzględnić przy analizie i opisaniu zagadnienia zagospodarowania przestrzennego w zasięgu nadleśnictwa w aspekcie ich bezpośredniego oddziaływania na zasoby leśne i gospodarkę leśną.

Po akceptacji przez Naradę Techniczno-Gospodarczą w opisie ogólnym nadleśnictwa, w rozdziale „Ogólna charakterystyka lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia oraz pozostałych gruntów i nieruchomości będących w zarządzie nadleśnictwa" należy zamieścić podrozdział „Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska".

3) Sprawdzenie kompletności i poprawności danych z zakresu ewidencji gruntów, przekazywanych przez nadleśniczego wykonawcy projektu planu urządzenia lasu.

Pracami urządzeniowymi zostaną objęte wszystkie grunty nadleśnictwa wg stanu na dzień 1.01.2016 roku.

Nadleśnictwo prowadzi ewidencję lasów, gruntów przeznaczonych do zalesienia oraz pozostałych gruntów znajdujących się w zarządzie nadleśnictwa, zgodnie z

Zarządzeniem nr 67 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 17 lipca 2001r. o ewidencji gruntów w Lasach Państwowych.

Nadleśnictwo zleciło wykonanie prac przygotowawczych (geodezyjnych) do planu urządzenia lasu. W ramach tych prac zostaną wykonane min. zestawienia powierzchni działek ewidencyjnych wraz z użytkami wg podziału administracyjnego (obręby ewidencyjne, gminy) i wg arkuszy map gospodarczych dla całego nadleśnictwa. Granice działek ewidencyjnych i użytki gruntowe należy przyjąć zgodnie z ewidencją powszechną, a następnie sporządzić geodezyjną bazę geometryczną dla aktualizacji LMN (baza działek, baza użytków oraz baza punktów granicznych). W dalszej kolejności należy sporządzić zestawienia powierzchni, wykazy rozbieżności między danymi z ewidencji powszechnej, a danymi Nadleśnictwa. W przypadku wystąpienia rozbieżności Nadleśnictwo podejmie działania mające na celu ich usunięcie. Wykonawca prac przygotowawczych przeprowadzi również kwerendę w zasobach ewidencji powszechnej wyszukując działki o użytku *Ls* i do zalesienia z wpisanym właścicielem Skarb Państwa, a nie będące w zarządzie LP (warunkiem przejęcia tych działek, np. działki z dawnego PFZ przez nadleśnictwo w trybie art. 74 uol jest ich uregulowany stan prawny - księga wieczysta lub istnienie dokumentów będących podstawą do jej założenia).

Na potrzeby prac urządzania lasu należy zestawić zmiany powierzchniowe w stanie posiadania od 2006 do 2015 roku oraz przygotować mapy działek ewidencyjnych z podkładem rastrowym mapy gospodarczej.

Nadleśnictwo Stary Sącz nie posiada gruntów spornych, posiada pięć działek ewid. we współwłasności (3 dz. ewid. grunty nieleśne – R, S-R i 2 dz. ewid. grunty leśne – Ls). Informacje o nich należy zamieścić w informacjach dodatkowych po podsumowaniu danych inwentaryzacyjnych i zestawieniu planu. Dane geodezyjne (mapy + zaktualizowany rejestr gruntów) należy przekazać wykonawcy planu ul. przed rozpoczęciem prac terenowych.

W ostatnim kwartale obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu należy wstrzymać obrót gruntami w zarządzie nadleśnictwa, a zmiany w ewidencji wprowadzić wcześniej. Zapobiegnie to powstaniu ewentualnych różnic między danymi zawartymi w planie, a powszechną ewidencją oraz pozwoli wykonawcy projektu planu na uwzględnienie zmian.

4) Drzewostany czasowo wyłączone z użytkowania głównego na skutek odpowiednich decyzji zarządzającego lasami.

W Nadleśnictwie Stary Sącz wytypowano decyzją Nadleśniczego drzewostany do wyłączenia z użytkowania głównego (tzw. drzewostany reprezentatywne na potrzeby certyfikacji FSC) o łącznej powierzchni 337 ha. Są to głównie rezerwaty, drzewostany w wyższych partiach górskich spełniające wybitnie funkcje ochronne i o dobrym stanie zdrowotnym, drzewostany na siedliskach chronionych w ramach programu Natura 2000 szczególnie priorytetowe np – 9180-2 (jaworzyny z języcznikiem), 91E0-5 podgórski łęg jesionowy, 91E0-6 nadrzeczna olszyna górska, 91E0-7 bagienna olszyna górska. Do czasu zakończenia terenowych prac urządzeniowych nadleśnictwo przeprowadzi weryfikację tych drzewostanów i przekaże szczegółowy ich wykaz wykonawcy PUL. Należy dążyć do zapewnienia 5% udziału tych drzewostanów w powierzchni lasów oraz włączenie siedlisk typowych dla nadleśnictwa.

A.3. Przekazanie bazy danych SILP, LMN na potrzeby sporządzenia PUL

Nadleśniczy przekaże wykonawcy projektu planu urządzenia lasu dane, (zgodnie z zarządzeniem nr 13 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 20 marca 2007 r.) na które składać się będą:

- Baza danych źródłowych SILP, wg stanu na 1 stycznia 2015 roku,
- Leśna mapa numeryczna (LMN) sporządzona zgodnie z Standardem LMN, wg stanu na 1 stycznia 2015 roku,
- Aktualna mapa ewidencji gruntów (warstwa działek, użytków gruntowych, punktów granicznych, zasięgu terytorialnego) w formie numerycznej stan na 01 stycznia 2015 r.
- Rejestr gruntów dla nadleśnictwa w formie numerycznej oraz wydruku potwierdzony przez nadleśniczego wg stanu na 1 stycznia 2015 roku,.

Przekazanie danych z SILP do aplikacji „Taksator" oraz danych geometrycznych powinno być dokumentowane protokołem z informacją o aktualności przekazywanych danych, datą przekazania. Protokół podpisze nadleśniczy, pracownik RDLP właściwy ds. urządzania lasu oraz wykonawca projektu planu UL.

A.4. Korekty podziału powierzchniowego oraz ewentualnego oznaczania granic oddziałów i pododdziałów w terenie.

W związku z planowanym połączeniem obrębów leśnych obręb Stary Sącz i obręb Nowy Sącz w jeden obręb Stary Sącz zmieniona zostanie numeracja oddziałów (w obrębie Nowy Sącz). Oznakowanie granic oddziałów i wydzieleń należy wykonać zgodnie z § 16 IUL. tj. wymalować obrączki i pasy na wylotach i skrzyżowaniach granic wydzieleń na liniach, potokach i drogach leśnych. Odnowienie i utrzymanie linii

oddziałowych oraz odnowienie i uzupełnienie słupków oddziałowych wykona nadleśnictwo.

Wydzielenia leśne wchodzące w skład obiektów szczególnych (rezerwaty, użytki ekologiczne, wyłączone drzewostany nasienne) pozostaną pod dotychczasowym adresem i z tą samą powierzchnią, jeżeli jednak zajdzie potrzeba zmian w zakresie adresu i powierzchni pozycje takie zostaną zgłoszone nadleśnictwu i RDLP do uzgodnienia. Podczas prac taksacyjnych należy w miarę możliwości dostosować granice wydzieleni do granic obszarów Natura 2000.

A.5. Wykorzystanie zdjęć lotniczych do planu urządzenia lasu

Przy prowadzeniu prac taksacyjnych zostanie wykorzystana ortofotomapa dla zasięgu nadleśnictwa (aktualność ortofotomapy - wykonana nie wcześniej niż 2 lata przed rozpoczęciem prac taksacyjnych, w sezonie wegetacyjnym). Ortofotomapa zostanie przekazana Wykonawcy prac przez Zamawiającego.

A.6. Określenie cech drzewostanów

W trakcie prac terenowych zostaną określone również cechy drzewostanów zgodnie z Instrukcją Urządzania Lasu - § 26. Wykazy drzewostanów wg cech zostaną uzgodnione między nadleśnictwem, a wykonawcą co zostanie potwierdzone w protokole odbioru prac taksacyjnych.

A.7. Zastosowania jednostek kontrolnych

Nie przewiduje się utworzenia jednostek kontrolnych do celów planowania urządzeniowego i gospodarki leśnej określonych w §32 IUL.

A.8. Priorytety przebudowy drzewostanów

Na podstawie terenowych prac urządzeniowych przeprowadzona zostanie ocena drzewostanów pod kątem potrzeby ich przebudowy. Szczegółowy wykaz drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy (wg wzoru nr 3 IUL) przedstawi wykonawca projektu planu u.l. do odbioru prac terenowych. Do przebudowy stopniowej kwalifikowane powinny być głównie drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym z siedliskiem, (tzw. szkodliwa niezgodność) oraz o złym stanie zdrowotnym i sanitarnym. Do pilnej przebudowy będą kwalifikowane drzewostany posiadające w/w cechy i trwale uszkodzone (ponad 50% uszkodzeń). W przypadku drzewostanów świerkowych

kwalifikujących się do przebudowy stopniowej, a będących miejscem występowania głuszca można spowolnić proces przebudowy drzewostanu.

A.9. Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych oraz z tytułu przewidywanych zniszczeń przez zwierzynę.

Przy cięciach uprzątających w drzewostanach KO i KDO użytkowanych rębniami częściowymi, gniazdowymi i stopniowymi, oszacowaną do odnowienia powierzchnię należy zwiększyć o przewidywany wskaźnik uszkodzeń młodego pokolenia podczas ścinki i zrywki drzew oraz z tytułu przewidywanych zniszczeń przez zwierzynę. Orientacyjny wskaźnik tych uszkodzeń należy przyjąć na poziomie do 5 % .

A.10. Pomiar drewna martwego

Obliczenia i zestawienia zapasu drewna martwego w całym nadleśnictwie należy wykonać w oparciu o § 62 Instrukcji UL na podstawie pomiarów przeprowadzanych na co dziesiątej powierzchni próbnej zakładanej dla celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej, innych pomiarów nie przewiduje się.

A.11. Sporządzenie i wydruk map gospodarczych, gospodarczo-przeglądowych i przeglądowych oraz mapy sytuacyjnej.

Mapy gospodarcze i przeglądowe należy sporządzić na bazie LMN, zgodnie ze standardem LMN oraz z Instrukcją Urządzania Lasu cz. I § 64-73 i cz. III („Instrukcja Kartograficzna").

Wszystkie mapy z wyjątkiem gospodarczych należy wykonać na podkładzie topograficznym V-MAP Level2

Przewiduje się również możliwość sporządzenia innych map wg późniejszych ustaleń z RDLP. Opracowane mapy należy również przekazać w formacie cyfrowego zapisu na nośnikach CD jako plik PDF.

Wykaz map do planu urządzenia lasu został opisany w rozdz. B.17, a ich ilość będzie określona w SIWZ przy zamawianiu usługi sporządzenia planu.

A.12. Podział na obręby leśne oraz podział na leśnictwa.

W Nadleśnictwie Stary Sącz zostaną połączone 2 dotychczasowe obręby leśne i utworzone zostanie nadleśnictwo jednoobrębowe z obrębem Stary Sącz. Aktualny podział na dwa obręby leśne jest konsekwencją dawnego podziału administracyjnego

nadleśnictw w Lasach Państwowych, i nie oddaje występujących różnic wynikających z przyrodniczych i geograficznych warunkach produkcji leśnej. Występujące zróżnicowanie geograficzne i przyrodnicze zostanie uwzględnione w szczegółowych założeniach do planu (dotyczące np. typów siedliskowych lasu, typów drzewostanów). Formalne połączenie obrębów leśnych w jeden obręb nastąpiłoby z dniem 01.01.2016 r. wraz z opracowaniem nowego planu urządzenia lasu.

Połączenie obrębów leśnych będzie przeprowadzona zgodnie z wytycznymi Zarządzenia nr 66 Dyrektora Generalnego LP z dn. 29.08.2013 r. w sprawie obrębów leśnych.

Podział na leśnictwa i numerację leśnictw należy przyjąć zgodnie z propozycją nadleśnictwa (na podstawie aktualnego zarządzenia nadleśniczego).

A.13. Zdefiniowanie obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód

Obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód wraz z lokalizacją na mapie gospodarczej przyjęte zostaną wg § 102 Instrukcji UL. Przy opracowaniu planu należy wykorzystać informację ZOL o ogniskach gradacyjnych szkodników świerka dla nadleśnictwa (rozdz. 6.2.1.1 IOL). Wykonawca przed NTG uzgodni to zagadnienie z nadleśnictwem oraz ZOL w Krakowie.

A.14. Terminy i sposoby kontroli prac urządzeniowych

Postęp prac kontrolowany będzie przez zamawiającego (RDLP) zgodnie z harmonogramem prac zawartym w umowie. Prace urządzeniowe: terenowe i kameralne będą kontrolowane i dokumentowane zgodnie z etapami prac przez przedstawicieli RDLP w Krakowie w obecności przedstawicieli nadleśnictwa oraz wykonawcy planu urządzenia lasu, zgodnie z Zarządzeniem Nr 63 DGLP z dnia 13 sierpnia 2002 r. Po zakończeniu prac terenowych zostanie wykonany test pomiaru miąższości na kołowych powierzchniach próbnych zgodnie z metodyką przyjętą w IUL.

Po pracach terenowych wykonawca przekaże nadleśnictwu pierwodruk opisów taksacyjnych ze szkicami map gospodarczych w celu zgłoszenia uwag.

Przed zakończeniem prac kameralnych zostaną dokonane uzgodnienia planu cięć i hodowli lasu z przedstawicielami RDLP i nadleśnictwa.

Niezależnie od powyższego na każdym etapie prac wykonawca prac będzie utrzymywał ścisłą współpracę z przedstawicielami nadleśnictwa i RDLP oraz zapewni możliwość zapoznania się z wynikami prac urządzeniowych na bieżąco. Podczas prac

urządzeniowych wykonawca będzie uzgadniał na bieżąco opisy taksacyjne, granice wydzieleń i wskazówki gospodarcze z leśniczymi.

A.15. Formy oprawy opisów taksacyjnych i map, w tym map dodatkowych oraz formy prezentowania programu ochrony przyrody.

Opis materiałów, które wejdą w skład PUL

a) bazy danych:

- baza danych opisowych do SILP wygenerowana programem Taksator
- baza danych geometrycznych LMN (zgodna z aktualnym Standardem LMN)

b) wydruki opisów taksacyjnych – w formacie A4 (układ poziomy), twarda okładka (z przeznaczeniem dla RDLP i nadleśnictwa),

c) wydruk opisania ogólnego (elaboratu) – w formacie A4, twarda okładka (z przeznaczeniem dla DGLP, RDLP i Nadleśnictwa, również zapis w PDF na DVD)

d) wydruk wykazów projektowanych cięć – w formacie A4 (układ poziomy), twarda okładka (z przeznaczeniem dla RDLP i nadleśnictwa),

e) wydruki materiałów kartograficznych wg pkt.A11, a w szczególności:
- wydruki map gospodarczych w skali 1:5000 – w formacie A1 (dla RDLP i nadleśnictwa),
- wydruki map przeglądowych w skali 1:25000 i map sytuacyjnych w skali 1:50000 oraz mapy tematyczne zgodnie z wykazem zawartym w IUL i wymogami zawartymi w „Instrukcji technicznej sporządzania i wydruku map leśnych" tom 3 IUL (w sytuacji, z podkładem topograficznym)

f) Program Ochrony Przyrody – wydruk w formacie A4 (układ pionowy), twarda okładka, z dołączoną (w kieszeni okładki) mapą sytuacyjno – przeglądową walorów przyrodniczo-kulturowych nadleśnictwa w skali 1:50000 (z przeznaczeniem dla DGLP, RDLP i Nadleśnictwa, również zapis w PDF na płycie CD)

g) materiały dla leśniczych (odpowiednio do liczby leśnictw):
- wyciąg z opisania ogólnego nadleśnictwa (elaboratu) – opis gleb i siedlisk, gospodarcze typy drzewostanów, orientacyjne składy upraw, przyjęte wieki rębności, zastosowane sposoby użytkowania rębnego, w formacie A4, w układzie poziomym
- wyciąg z Programu Ochrony Przyrody (*wykaz gatunków chronionych roślin, zwierząt i grzybów w leśnictwie, wykaz siedlisk przyrodniczych Natura 2000 w leśnictwie, opis*

form ochrony przyrody występujących w leśnictwie, obiekty dziedzictwa kulturowego, inne informacje charakterystyczne dla danego leśnictwa)

- opis taksacyjny lasu dotyczący danego leśnictwa, zasady ochrony gatunków i siedlisk podczas wykonywanych zabiegów gospodarczych,
- wykaz projektowanych cięć rębnych dotyczący danego leśnictwa,

h) Prognoza w formie opisowej wydruk (oprawiony, również zapis w PDF na płycie CD) wraz z tematyczną mapą przeglądową.

A.16. Ustalenie potrzeby opracowania ekspertyzy docelowej sieci dróg leśnych oraz prognozy ekonomicznej z uwzględnieniem danych wrażliwych.

W oparciu o dane nadleśnictwa i wyniki inwentaryzacji opisana zostanie sieć dróg i ich stan oraz przedstawione zostaną ogólne i kierunkowe zagadnienia i potrzeby w zakresie infrastruktury technicznej w tym budowy i remontów dróg, mostów, przepustów, urządzeń wodnych, budynków mieszkalnych i gospodarczych urządzeń dla potrzeb turystyki i rekreacji oraz edukacji leśnej.

W przypadku realizacji konkretnych przedsięwzięć z tego zakresu nadleśnictwo każdorazowo zleci opracowanie kompletnej dokumentacji spełniającej wymogi właściwych przepisów.

Po zakończeniu prac urządzeniowych w ramach osobnego zamówienia Nadleśnictwo Stary Sącz może zlecić opracowanie ekspertyzy docelowej sieci dróg wywozowych w nadleśnictwie, zawierające optymalizację sieci drogowej ze wskazaniem niezbędnych inwestycji oraz kolejnością ich przeprowadzenia.

W elaboracie planu urządzenia lasu zostanie przedstawiona syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa wraz z charakterystyką warunków ekonomicznych gospodarki leśnej i zestawieniem wskaźników tej gospodarki dla nadleśnictwa (zgodnie z § 118 IUL).

Wykonawca przedstawi również orientacyjną prognozę spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu.

Informacje lub dokumenty zawierające dane wrażliwe (np. szczegółowa lokalizacja miejsc gniazdowania ptaków chronionych, występowania roślin rzadkich, chronionych lub zagrożonych, szczegółowa prognoza spodziewanego wyniku finansowego, bazy danych i programy komputerowe) nie podlegają ujawnianiu w trybie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku nie będą prezentowane jako składniki planu urządzenia lasu.

A.17. Opracowanie mapy przeglądowej zagospodarowania rekreacyjnego

Ze względu na położenie nadleśnictwa dla usprawnienia zarządzania gospodarką leśną, zostanie opracowana mapa przeglądowa zagospodarowania rekreacyjnego zgodnie z §109 IUL

A.18. Sporządzenie dodatkowej tabeli XXII

Nie zachodzi potrzeba sporządzenia dodatkowej tabeli XXII dla gatunków chronionych nie objętych obszarami Natura 2000.

A.19. Ustalenia dotyczące postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000

W terminie 3 miesięcy od posiedzenia KZP dyrektor RDLP w Krakowie na podstawie art. 46 i art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2008 r. nr 199, poz. 1227), wystąpi odpowiednio do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Krakowie z wnioskiem o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji, wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Stary Sącz na okres 01.01.2016 - 31.12.2025 r.

Prognoza oddziaływania planu ul na środowisko będzie wykonana w oparciu o w/w ustawę oraz „Ramowe wytyczne zmieniające ramowe wytyczne w sprawie zakresu szczegółowej prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu z dnia 18.08.2011 r." (przesłane pismem Ministerstwa Środowiska Zn.DLP-I-0770-58/38203/13/ms z dn. 25.09.2013 r.) wraz z załącznikami (1-5) z uwzględnieniem uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości otrzymanych z RDOŚ i PWIS. Zapisy zawarte w uzgodnieniach będą umieszczone w SIWZ przetargu na wykonanie projektu planu ul (w tym w/w prognozy). Przy opracowaniu prognozy zostaną wykorzystane dane zawarte w Standardowych Formularzach Danych (SDF) dotyczących obszarów ochrony Natura 2000, dane przekazane przez RDOŚ w Krakowie oraz dane uzyskane w ramach prac urządzeniowych (w tym dot. gleb i siedlisk).

W przypadku braku danych dotyczących liczebności i lokalizacji występowania gatunków chronionych (wymienionych w SDF) wykonawca przyjmie dane wg. POP i zaktualizowanej waloryzacji przyrodniczej nadleśnictwa, oraz z dostępnych, aktualnych

opracowań naukowych. Przedstawione w Prognozie ustalenia projektu PUL muszą podlegać konsultacji naukowej w zakresie wyboru metod prowadzenia gospodarki leśnej uwzględniających wymagania ochrony przyrody.

Udział społeczeństwa w procesie tworzenia PUL zapewniony będzie poprzez:

1. Ogłoszenie w BIP RDLP i lokalnej prasie informacji o:
   - przystąpieniu do opracowania projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Stary Sącz na lata 2016-2025 i zwołaniu posiedzenia KZP
   - możliwościach zapoznania się z założeniami do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu i prognozy oddziaływania tego planu na środowisko, oraz o miejscu ich wyłożenia do wglądu,
   - sposobie i miejscu składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie termin ich składania (co najmniej 21 dni),
   - właściwości dyrektora RDLP do rozpatrywania uwag i wniosków.
2. Podanie do publicznej wiadomości informacji o możliwościach (termin i miejsce wyłożenia do wglądu) zapoznania się z „Projektem planu urządzenia lasu" wraz z prognozą oddziaływania na środowisko (po sporządzeniu ww. dokumentów, przedstawieniu podczas Narady Techniczno-Gospodarczej i ich zatwierdzeniu przez przewodniczącego NTG).
3. Fakultatywne zwołanie (jeśli zostaną zgłoszone uwagi lub wnioski do projektu planu u.l.) - poprzez ogłoszenie w prasie lokalnej i w BIP - Komisji Projektu Planu (KPP), której zadaniem jest omówienie opinii RDOŚ i PWIS, zgłoszonych uwag i wniosków oraz wstępne sformułowanie uzasadnienia zawierającego informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa. Komisja Projektu Planu będzie miała charakter debaty publicznej.
4. Po zatwierdzeniu planu urządzenia lasu - podanie do publicznej wiadomości informacji o zatwierdzeniu planu przez ministra właściwego do spraw środowiska i możliwościach zapoznania się z jego treścią oraz uzasadnieniem.

B. ZAŁOŻENIA DO PLANU URZĄDZENIA LASU.

B.1. Zestawienie danych o obszarach chronionych w nadleśnictwie i funkcjach lasu, z uwzględnieniem obszaru Natura 2000

1) Formy ochrony przyrody

Formami ochrony przyrody (wg ustawy o ochronie przyrody) występującymi na terenie lub w sąsiedztwie nadleśnictwa są:

1) Rezerwaty przyrody
2) Obszary Natura 2000
3) Parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu
4) Pomniki przyrody
5) Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów

Rezerwaty

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Stary Sącz znajdują się 3 rezerwaty przyrody: „Cisy w Mogilnie", „Białowodzka Góra" – (grunty nadleśnictwa) oraz „Diable Skały" na gruntach prywatnych.

Rezerwaty znajdujące się na gruntach nadleśnictwa stanowią 1,2 % jego ogólnej powierzchni. (pow. rezerwatów podana z aktów prawnych ustanawiających rezerwat)
Rezerwat „Cisy w Mogilnie" o powierzchni 34,42 ha, przedmiotem ochrony jest kompleks leśny z naturalnym stanowiskiem cisa pospolitego z dobrze zachowanym zespołem buczyny karpackiej wraz z rzadkimi gatunkami roślin charakterystycznymi dla piętra pogórza i regla dolnego.
Zadania ochronne dla rezerwatu są przygotowywane i realizowane w ramach projektu „Ochrona i restytucja cisa na terenie RDLP w Krakowie.
Rezerwat „Białowodzka Góra" o powierzchni 67,74 ha, przedmiotem ochrony jest kompleks leśny ze zbiorowiskiem żyznej buczyny karpackiej oraz roślinności skalnej, porastającej zbocza i szczyt Białowodzkiej Góry w Beskidzie Wyspowym. Na terenie rezerwatu rośnie min. jarząb brekinia i irga czarna, języcznik zwyczajny. Rezerwat nie posiada aktualnego planu ochrony rezerwatu, został objęty projektem ochrony zespołów ciepłolubnych (kserotermicznych realizowanym przez RDOŚ w Krakowie) i są wykonywane zabiegi ochrony czynnej przy udziale Nadleśnictwa.
Rezerwat „Diable Skały" na gruntach prywatnych, przedmiotem ochrony są grupy skalne piaskowca ciężkowickiego, jaskinia szczelinowa oraz źródło „Zdrowa woda".

Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk Natura 2000

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Stary Sącz utworzono 7 obszarów sieci Natura 2000 - specjalne obszary ochrony siedlisk, z których 3 znajdują się w części na gruntach nadleśnictwa, a pozostałe 4 nie obejmują gruntów LP.

Obszar Natura 2000 PLH 120019 **Ostoja Popradzka** (ostoja siedliskowa) obejmuje pow. 3002,57 ha gruntów Nadleśnictwa, (taka powierzchnia została wygenerowana z przecięcia warstw LMN i granic obszaru N2000).

Obszar Natura 2000 PLH 120096 **„Białowodzka Góra nad Dunajcem"** (ostoja siedliskowa) – obejmuje 67,74 ha gruntów w zarządzie Nadleśnictwa

Obszar Natura 2000 PLH 120088 **„Środkowy Dunajec z dopływami"** zajmuje 4,72 ha gruntów w zarządzie Nadleśnictwa

Pozostałe 4 obszary tj. **„Łososina"** (PLH-120087), **„Ostoja nietoperzy Beskidu Wyspowego"** (PLH-120052), **„Ostoja Nietoperzy okolic Bukowca"** (PLH-120020) i **„Nawojowa"** (PLH-120035) zlokalizowane są poza gruntami Skarbu Państwa w zarządzie LP Nadleśnictwa Stary Sącz.

Parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu

Nadleśnictwo leży częściowo w obszarze Popradzkiego Parku Krajobrazowego, który obejmuje pow. 2760,73 ha gruntów Nadleśnictwa oraz Południowo małopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, który obejmuje 3589,21 ha gruntów Nadleśnictwa.

Pomniki przyrody

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Stary Sącz znajduje się 5 pomników przyrody (2 drzewa, 1 drzewostan i 2 obiekty przyrody nieożywionej), ponadto w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa znajdują się 94 pomniki przyrody (głównie drzewa). Wykonawca planu u.l. zaktualizuje rejestr pomników przyrody (min. na podstawie danych z urzędów gmin)

Ochrona gatunkowa roślin , zwierząt i grzybów

W wyniku inwentaryzacji urządzeniowej (POP), inwentaryzacji przyrodniczej w latach 2006, 2007 wykonanej przez służbę leśną nadleśnictwa oraz na podstawie innych dostępnych danych ustalono listę gatunków chronionych roślin, grzybów i zwierząt oraz ważnych dla bioróżnorodności siedlisk (wg nomemklatury programu Natura 2000), ale w większości przypadków bez szczegółowej lokalizacji. Inwentaryzacje te są w miarę możliwości, ciągle uzupełniane poprzez wpisy w kronice POP i na stronie internetowej nadleśnictwa, ale nie mogą zastąpić pełnej, kompleksowej inwentaryzacji siedlisk, gatunków roślin i zwierząt. Nadleśnictwo przekaże Wykonawcy projektu planu sprawozdanie z przeprowadzonej weryfikacji i uszczegółowienia inwentaryzacji siedlisk w nadleśnictwie. Na potrzeby opracowania POP zostaną wykorzystane wyniki prac

fitosocjologicznych (wykonywanych w ramach prac siedliskowych) dla PLH „Ostoja Popradzka". Kompleksowy opis stanu przyrody oraz podstawowe zadania z tego zakresu realizowane w ramach gospodarki leśnej zostaną ujęte w Programie Ochrony Przyrody będącym częścią planu u.l.

Należy zwrócić uwagę na występowanie głuszca *(Tetrao urogallus)* w lasach nadleśnictwa. W POP należy opisać jego wymagania środowiskowe (w tym potencjalne siedliska) i zasady prowadzenia gospodarki mające na celu zachowanie i ochronę tego ptaka. Rzadkim i cennym gatunkiem dla tego terenu jest owad - sichrawa karpacka *(Pseudogaurotina excellens)*

2) Podział lasów ze względu na dominujące funkcje
(rezerwaty, lasy ochronne, lasy gospodarcze)

Lasy Nadleśnictwa są lasami wielofunkcyjnymi, spełniają funkcje społeczne, ochronne (tzw. pozaprodukcyjne) i gospodarcze (produkcyjne).

Podział na kategorie ochronności przyjęto w oparciu o Zarządzenie nr 51 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 22.02.1995 r. i przedstawia się następująco (powierzchnia leśna zalesiona i nie zalesiona):

Kategoria ochronności	Powierzch. leśna zalesiona i niezalesiona (ha)
rezerwaty	**101,51**
lasy glebochronne	1446
lasy wodochronne	5588
lasy stanowiące wyłącz d-stany nasienne	146
lasy ochronne w granicach adm. miast	635
Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	26
Lasy na stałych pow. badawczych	24
lasy ochronne	**7865**

Należy przyjąć kategorie ochronności zgodnie z w/w zarządzeniem z uwzględnieniem aktualnej lokalizacji i powierzchni.

B. 2. Typy siedliskowe lasu oraz propozycja ich uwzględnienia, rozpoznanie leśnych zespołów roślinnych podczas planowania.

Nadleśnictwo Stary Sącz posiada opracowanie siedliskowe wykonane w latach 1985-1995. Obecnie opracowywany jest nowy operat siedliskowy, który należy wykorzystać przy opracowaniu nowego planu urządzenia lasu.

W Nadleśnictwie występuje 9 typów siedliskowych lasu. Największy udział (49,7% udziału) wykazuje siedlisko LGśw. Również duży udział ma siedlisko Lwyżśw - 34,7 % oraz LMGśw - 8,9 %. Pozostałe typy siedliskowe lasu występują na powierzchni od kilku do blisko dwustu hektarów (od 0,1 do 2,4 % powierzchni).

Dominującymi zespołami potencjalnej roślinności naturalnej (na podstawie inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych w LP w latach 2006-2007 i danych ogólnie dostępnych są:

9170-2 - Grąd subkontynentalny *Tilio Carpinetum*

9130-3 – Żyzna buczyna karpacka *Dentario glandulosae- Fagetum,* - 24 % pow. nadl.

9110-2 – Kwaśna buczyna górska *Luzulo luzuloides – Fagetum ,* - 6,8 % pow.

9110-3 - Żyzna jedlina *Abies alba-Oxalis acetosella* – 2,8 % pow. nadl.

9410-b - Gorskie bory świerkowe (świerkowe, świerkowo-jodłowe i jodłowe bory dolnoreglowe) *Abieti-Piceetum* - *1,7%* pow. nadl.

Ponadto występują punktowo i liniowo:

9180-2 - Jaworzyna z języcznikiem *Phylitide-Aceretum*

91E0-5 podgórski łęg jesionowy *Carici remotae-Fraxinetum*

91E0-6 nadrzeczna olszyna górska *Alnetum incanae*

91E0-7 bagienna olszyna górska *Caltho-Alnetum*

Dla części tych zespołów roślinnych (siedlisk) nie wyznaczono obszarów Natura 2000 i nie podlegają one ochronie obowiązującej w ramach tych obszarów. Niemniej jednak czynności gospodarcze planowane dla drzewostanów zaliczanych do tych zespołów (siedlisk) muszą zabezpieczać ich zachowanie.

Zgodnie z§ 22 IUL w wyłączeniach taksacyjnych z rozpoznanymi zespołami roślinnymi wykonawca projektu PUL winien zamieścić kody tych zespołów (siedlisk), zaś w wyłączeniach z rozpoznanymi siedliskami przyrodniczymi dla ochrony których wyznaczono obszar Natura 2000 kod TSL winien być rozszerzany o kod leśnego siedliska przyrodniczego.

B.3. Typy drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym lub o kierunku gospodarczym.

Typy drzewostanów przyjęte podczas KZP należy traktować, jako ramowe hodowlane i ochronne cele gospodarowania odpowiednio dla typu siedliskowego lasu oraz dla

zespołu leśnego (siedliska przyrodniczego) odpowiadającego siedliskowemu typowi lasu. Mogą one być modyfikowane w konkretnym drzewostanie, z uwzględnieniem stanu siedliska, stopnia uwilgotnienia oraz specyfiki i stanu zbiorowiska roślinnego.

B.4. Wieki rębności dla głównych gatunków lasotwórczych

Dla gatunków drzew występujących w drzewostanach Nadleśnictwa Stary Sącz proponuję przyjąć następujące wieki rębności (zgodnie z Zarządzeniem nr 36 Dyrektora Generalnego LP z 19 maja 2004 r. oraz § 83 IUL)

Dąb – 140 lat

Buk, jodła, jesion, wiąz – 120 lat

Sosna, modrzew – 100 lat

Świerk, olcha cz., grab, lipa, jawor - 80 lat

Brzoza, osika - 60 lat

Topola, olsza szara, wierzba - 40 lat

Wiek dojrzałości rębnej należy wpisywać dla drzewostanów, dla których określono jakość techniczną z wyjątkiem drzewostanów w KO i KDO.

B.5. Podział lasów nadleśnictwa na gospodarstwa, w tym kwalifikowanie do gospodarstwa specjalnego.

Biorąc pod uwagę dominujące funkcje pełnione przez lasy, przy uwzględnieniu wszystkich pozostałych funkcji, przyjęte cele gospodarowania oraz możliwości produkcyjne siedlisk leśnych proponuje się utworzyć następujące gospodarstwa:

- gospodarstwo specjalne (S)

W skład gospodarstwa specjalnego wejdą m in.

- rezerwaty,
- wyłączone drzewostany nasienne,
- lasy glebochronne na stromych zboczach, wąwozach, przy potokach,
- lasy na siedliskach łęgowych, bagiennych i innych priorytetowych, wymagających specjalnych metod gospodarowania
- lasy w strefach ujęć wody pitnej,
- lasy na powierzchniach badawczych
- drzewostany o wyjątkowym znaczeniu ekologicznym, religijnym, kulturowym, edukacyjnym (min. lasy HCVF, wyłączone z użytkowania decyzją nadleśniczego tzw. referencyjne FSC w tym jaworzyny z języcznikiem i inne na podstawie ustaleń z nadleśnictwem)

- gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)

Lasy uznane za ochronne (Zarządzeniem nr 51 Ministra OŚZNiL z 1995 r.) z wyjątkiem lasów wchodzących w skład gospodarstwa specjalnego.

- gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)

Pozostałe lasy nie wymienione wcześniej.

B. 6. Wytyczne w sprawie cięć rębnych w poszczególnych gospodarstwach

Użytkowanie rębne należy projektować zgodnie z uwzględnieniem ramowych wytycznych zawartych w „Zasadach hodowli lasu" obowiązujących od 1.01.2012 r. oraz w oparciu o wiedzę z zakresu hodowli lasu.

Projektując sposoby odnowienia, należy uwzględniać naturalne fazy rozwoju drzewostanu, a zabiegi ukierunkować pod katem potrzeb już istniejącego odnowienia oraz stworzenia warunków dla jego inicjowania. W gospodarstwie specjalnym i lasów ochronnych projektowane użytkowanie rębne będzie wynikało ze stwierdzonych na gruncie potrzeb ochronnych i hodowlanych. Należy przyjąć przy tym zasadę, że użytkowanie nie może zakłócić pełnienia przez nie funkcji, dla których zostały włączone do tych gospodarstw.

Do realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej zaproponowano następujące sposoby zagospodarowania:

- ✓ rębnia II b – częściowa pasowa z okresem odnowienia 15-25 lat (20 lat) na siedliskach Lwyż, LMG1, LG1 w uzasadnionych przypadkach (np. lite d-st Bk na Pd stokach) lub kontynuacja rębni
- ✓ rębnia II c – częściowa smugowa z okresem odnowienia 15-25 lat (20 lat) na siedl. BMG (d-st świerkowe)
- ✓ rębnię III b – gniazdową częściową z okresem odnowienia 20-30 lat (25 lat) na siedliskach Lwyż, BMwyż, LMwyż (w uzasadnionych przypadkach lub kontynuacja) na siedliskach Lśw, Lwyż, w których występuje sosna,
- ✓ rębnię IV d - stopniową gniazdową udoskonaloną z okresem odnowienia 30-50 lat w drzewostanach wielogatunkowych (z dużym udziałem Jd) właściwych dla siedliska Lwyż i LMwyż LG, LMG
- ✓ rębnia V – przerębowa w drzewostanach jodłowych zróżnicowanych wiekowo na siedl. LG, LMG, Lwyż (o strukturze przerębowej lub zbliżonej do przerębowej)

W istniejących klasach odnowienia (KO) i klasach do odnowienia (KDO) w uzasadnionych przypadkach dopuszcza się kontynuację rębni zastosowanej w

poprzednim planie u.l. (jeżeli nie ma warunków do stosowania rębni, które w pełniejszy sposób umożliwią osiągnięcie celu hodowlanego). Siedliska leśne tzw „priorytetowe" (kod siedliska: 9180-2) zostaną wyłączone z użytkowania, a w drzewostanach zaliczanych do siedlisk 91E0-5, 91E0-6, 91E0-7 zabiegi będą prowadzone w sposób zapewniający ich trwałe utrzymanie. Dla siedlisk (zespołów) często występujących o naturalnym charakterze zostaną przyjęte sposoby zagospodarowania najlepiej spełniające postulat zachowania lub unaturalnienia (w przypadku zniekształcenia). Przy projektowaniu planu użytkowania i hodowli lasu należy uwzględnić występowanie sosny wdziarowej zapewniając jej dalszy udział w składach drzewostanów.

W czasie taksacji należy zwrócić szczególną uwagę na występowanie drzewostanów o strukturze przerębowej lub zbliżonej do przerębowej i zawrzeć stosowny zapis w opisie taksacyjnym. Drzewostany te będą podlegać zagospodarowaniu rębnią gniazdową udoskonaloną (IVd) lub ciągłą (V). W ramach rębni IVd na fragmentach drzewostanów o utrwalonej strukturze przerębowej będą prowadzone cięcia przerębowe. W drzewostanach młodszych o zróżnicowanej budowie piętrowej i różnowiekowych będą prowadzone trzebieże przekształceniowe. W Nadleśnictwie Stary Sącz jest wiele drzewostanów, które powinny być w ten sposób zagospodarowane.

Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego (użytków rębnych i przedrębnych) dokonać należy zgodnie z § 87-95 Instrukcji Urządzania Lasu.

Ostateczna wielkość planowanego użytkowania rębnego i przedrębnego będzie sumą określonych na gruncie potrzeb hodowlanych drzewostanów dla wszystkich gospodarstw zapewniających spełnianie przypisanych im funkcji. Projekt planu zadań gospodarczych z zakresu hodowli lasu (pielęgnacja i odnowienia) oraz użytkowania lasu (cięcia rębne i przedrębne) będzie podlegać protokolarnemu uzgodnieniu pomiędzy wykonawcą PUL a nadleśnictwem i RDLP.

Przy planowaniu rozmiaru użytków głównych należy uwzględnić wielkość przyrostu użytecznego uzyskanego w ostatnim dziesięcioleciu (§ 43 IUL), a także przeprowadzić analizę stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem pożądanego kierunku rozwoju oraz docelowego stanu tych zasobów na koniec planowanego okresu gospodarczego dla nadleśnictwa (§ 77 IUL). Temat ten winien być szczegółowo omówiony przez wykonawcę projektu pul na NTG.

B.7. Przebudowa drzewostanów, w tym wytyczne w sprawie „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy"

Na podstawie terenowych prac urządzeniowych przeprowadzona zostanie ocena drzewostanów pod kątem potrzeby ich przebudowy. Szczegółowy wykaz

drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy (wg wzoru nr 3 IUL) przedstawi wykonawca do odbioru prac terenowych. Do przebudowy stopniowej kwalifikować należy głównie drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym z siedliskiem, (tzw. szkodliwa niezgodność) oraz o złym stanie zdrowotnym i sanitarnym. Do pilnej przebudowy kwalifikować drzewostany posiadające w/w cechy i trwale uszkodzone (ponad 50% uszkodzeń) z zastrzeżeniem zawartym w punkcie A.8.

B. 8. Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu, w tym cięć pielęgnacyjnych

Etat użytkowania przedrębnego w wymiarze powierzchniowym na 10-lecie zostanie ustalony w oparciu o *Instrukcje Urządzenia Lasu (§ 94)*, sumarycznie dla całego obrębu, wg rodzajów cięć, gatunków panujących oraz klas i podklas wieku, bez uwzględniania gospodarstw. Do użytkowania przedrębnego należy zaliczyć wielkość grubizny przewidzianej do pozyskania w ramach wykonywania czyszczeń późnych (CP-P) oraz trzebieży (TW, TP). Zgodnie z wytycznymi zawartymi w ZHL § 54 pkt. 4 nie należy projektować liczby nawrotów w czyszczeniach i trzebieżach wczesnych. Pilność zabiegu określać na podstawie faktycznych potrzeb pielęgnacyjnych poszczególnych drzewostanów z zastosowaniem wytycznych § 46 IUL.
Intensywność cięć rębnych musi być dostosowana do właściwości gatunków i długiego lub bardzo długiego okresu odnowienia, a w przypadku drzewostanów przerębowych należy dążyć do poprawy struktury lub zachować prawidłową strukturę. W przypadku zaprojektowania rębni ciągłej nie będą projektowane cięcia pielęgnacyjne bowiem będą one wykonywane w ramach rębni. W ramach cięć pielęgnacyjnych TW i TP należy zapewnić pełne wykorzystanie możliwości produkcyjnych – całkowitej produkcji drzewostanów oraz przyspieszenie uzyskania grubych sortymentów drewna dobrej jakości. Maksymalna miąższość do pozyskania w cięciach pielęgnacyjnych dla nadleśnictwa zostanie zaproponowana na Naradzie Techniczno– Gospodarczej (NTG).

B.9. Wytyczne w sprawie hodowli lasu, w tym orientacyjnych składów gatunkowych upraw, oraz typów drzewostanów (TD)

Gospodarka leśna w Nadleśnictwie Stary Sącz będzie w dalszym ciągu prowadzona wg zasad bliskiej naturze hodowli lasu. Cel hodowlany, który będzie realizowany w odniesieniu do poszczególnych wydzieleń to hodowla spełniających różne funkcje żywotnych drzewostanów wielogatunkowych, dostosowanych do siedliska, różnowiekowych o kępowej formie zmieszania, różnowarstwowych (także o strukturze przerębowej), z powszechnym wykorzystaniem odnowienia naturalnego. Na

powierzchniach przeznaczonych do odnowień, zalesień i dolesień oraz poprawek i uzupełnień należy projektować w koniecznych przypadkach melioracje agrotechniczne. Przy cięciach uprzątających w drzewostanach użytkowanych rębniami częściowymi, gniazdowymi i stopniowymi należy zaplanować pozostawienie ok. 5% starego drzewostanu w formie grup i kęp.

Nie należy projektować dolesienia luk o powierzchni do 0,10 ha w uzasadnionych przypadkach również większe luki zostawić do naturalnego odnowienia.

Podczas prac taksacyjnych Wykonawca sporządzi wykaz powierzchni z odnowieniem naturalnym oraz opis tych odnowień zgodnie z pismem: *„Szczegółowe wytyczne dla nadleśnictw i wykonawców planów urządzenia lasu w zakresie uznawania, ewidencjonowania i oceny odnowień naturalnych"* opracowanym w RDLP w Krakowie na podstawie zarządzenia nr 58/2012 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 31.08.2012 r., przekazanym do stosowania w nadleśnictwach. Wykaz ten będzie zaprezentowany podczas obrad narady techniczno-gospodarczej (NTG) i wykorzystany do monitoringu odnowień naturalnych w nadleśnictwie. Decyzję o uznaniu opisanego w ten sposób przez wykonawcę planu urządzenia lasu odnowienia naturalnego podejmuje nadleśniczy (sam fakt opisania odnowienia naturalnego w postaci nalotu w opisie taksacyjnym nie oznacza jego uznania).

Na potrzeby planowania urządzeniowego i prowadzonej gospodarki leśnej dla poszczególnych siedliskowych typów lasu przewiduje się następujące typy drzewostanów (TD) i składy odnowień.

Siedliskowy typ lasu	Typ drzewostanu	Ramowy skład gatunkowy odnowień	Rębnia zasadnicza	Rębnia zastępcza
Lśw	Db-Bk-Jd	Jd 40%, Bk 30%, Db 20%, Md Gb,Lp 10%	III	IV
	Db-Gb	Gb50%, Db30%, Md, Lp, Jw, Jd 20%	III	II
	Jd-Db	Db 60%, Jd 30%, Bk, Md Gb,Lp 20%	III	IV
BMwyż	Jd-So	So 50%, Jd 30%, Db 10%, Md Św, Os 10%	III	II
	Bk-So	So 50%, Bk 30%, Db 10%, Md Św, Os 10%	III	II
	Bk	Bk 80%, Db,Jd, Md Św, Os 20%	III	II
LMwyż	So-Jd	Jd 40%, So 30%, Db 10%, Bk, Md Gb,Jw.,Lp 20%	III	IV
	So-Jd-Bk	Bk 40%, Jd 30%, So 20%, Md, Św Jw, Jd, Lp, Gb 10%	IV	III
	Bk	Bk 70%, Db,Jd, Md Św, Os, Gb 30%	III	II
	So-Bk-Db	Db 40%, Bk30%, So 20%, Md, Św Jw, Jd, Lp, Gb 10%	III	II
Lwyż	Jd-Bk	Bk 40%, Jd 30% , Db 10%, Lp 10%, Md, Jw, Gb, Wz 10%	IV	II

	Bk-Jd	Jd 50%, Bk 30%, Jw,Wz, Md,Db, Lp,Gb 20%	IV	II
	Jd-Bk-Db	Db40%, Bk 30%, Jd 20%, Jw.,Wz,Md, Lp,Gb 10%	III	IV
	Db-Bk	Bk 50%, Db 30%, Jd, Jw, Md,Gb,Lp20%	II	IV
	Bk	Bk 70%, Jd, Jw,Wz,Md,Db,Lp,Gb 30%	II	IV
	Jd	Jd 70%, , Bk,Jw,Wz,Md,Db,Lp,Gb 30%	IV	V
	Gb-Bk-Db	Db 40%, Bk 30%, Gb 20%, Md,Os,Lp10%	II	III
	Gb-Db	Db 50%, Gb30%, Md, Lp, Jw, Jd 20%	II	III
BMG	Św	Św 70%, Jd 10%, Bk 10%, Md, Os, Jw 10%	II	IV
	Jd-Św	Św 50%, Jd 30%, Bk 10%, Md Os,Jw, 10%	II	IV
	Bk-Św	Św60%, Bk30%, Md, Os, Jw, Jd, Wz 10%	II	IV
LMG 1	Jd-Bk	Bk 50%, Jd 30%, Md Jw, Św,Wz 20%	IV	II
	Bk	Bk 70%, Jd, Jw,Wz,Md,Db,Lp,Gb 30%	II	IV
LMG 2	Bk-Jd	Jd 60% , Bk 30%, Jw, Md, Św, Wz 10%	IV	II
	Jd	Jd 70%, , Bk,Jw,Wz,Md,Św,Lp,Gb 30%	IV	V
LG1	Jd-Bk	Bk 50%, Jd 30%, Jw, Wz, Św 20%	IV	II
	Bk	Bk 70%, Jd 10%, Jw, Wz, Św, Md 20%	II	IV
LG2	Bk-Jd	Jd 50%, Bk 30%, Md,Jw, Lp, Os,Lp, Wz 20%	IV	II
	Jd	Jd 70%, Bk 20%, Jw.,Md,Św,Wz 10%	IV	V
	Św-Bk-Jd	Jd 40% , Bk 30%, Św20%, Jw, Md, Wz, Os, Brz 10%	IV	II
	Bk-Jw	Jw60%, Bk30%, Św, Jd,Wz 10%	IV	II
LGw	Jd	Jd 80%, Bk 10%, Jw, Św,Wz 10%	IV	V
LłG	Ol	Ol 70%, Js 10%, Św, Wz, Jw, Jd 20%	IV	II
	Js-Ol	Ol 50%, Js 30%, Św, Jw., Wz, Brz 20%	IV	II

Składy odnowień mają charakter ramowy.

Przy projektowaniu składów odnowień dla poszczególnych siedlisk należy uwzględnić również odmiany typu siedliskowego, warianty uwilgotnienia siedlisk, podtyp gleby, wysokość n.p.m., wystawę, nachylenie i ekspozycję stoku oraz lokalne warunki mikrosiedliskowe.

Dla zidentyfikowanych zespołów roślinnych (siedlisk przyrodniczych) w przypadkach nie budzących wątpliwości mogą być ustalane inne niż ramowe składy gatunkowe odnowień i typy drzewostanów właściwe dla tych siedlisk (zbiorowisk roślinnych) i wynikające z ich naturalnego zróżnicowania.

W planowaniu hodowlanym dla siedlisk przyrodniczych Natura 2000, mogą zostać zaproponowane dalsze modyfikacje typów drzewostanu (np. Jw, Bk-Jw).

B.10. Ochrona lasu, w tym ochrona przeciwpożarowa.

W trakcie terenowych prac urządzeniowych wykonawca prac przeprowadzi rozpoznanie, inwentaryzację oraz określi stopień nasilenia uszkodzeń drzewostanów. Zinwentaryzowane zostaną drzewostany wykazujące wyraźne objawy uszkodzeń przez czynniki natury biotycznej i abiotycznej w tym również w I klasie wieku. Przy opracowywaniu zagadnień z ochrony lasu niezbędna będzie współpraca z personelem nadleśnictwa, ZOL i RDLP. W oparciu o wyniki inwentaryzacji lasu, dane uzyskane z nadleśnictwa oraz dostarczone przez ZOL w Krakowie będą sporządzone mapy przeglądowe ochrony lasu.

Przy opracowaniu planu należy zwrócić szczególną uwagę na powierzchnie zagrożone uporczywym występowaniem szkód abiotycznych i biotycznych stwarzające zwiększone zagrożenie dla drzewostanów np. zasnuje, kornik drukarz (rozdz. 6.2.1.1 IOL). Wykonawca planu obowiązany będzie również szeroko opisać metody ochrony upraw i młodników (w tym przed zwierzyną płową) oraz potrzebę tworzenia stref ekotonowych.

Ocenę stopnia uszkodzenia drzewostanów oraz występowania czynników szkodotwórczych należy odnotowywać podczas prac terenowych, a następnie dane wprowadzić do bazy programu „Taksator". Informacje z zakresu ochrony lasu zamieszczone w elaboracie zostaną przedstawione do uzgodnienia ZOL i RDLP.

Zagadnienia zagrożenia pożarowego opracowane będą w oparciu o:

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów Dz.U.2010.137.923
- Rozporządzenie MSWiA z dnia 7 czerwca 2010 r. *w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.*
- Instrukcję Ochrony Przeciwpożarowej wprowadzoną Zarządzeniem Nr 54 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21.11.2011 r. i obowiązującą od 1.01.2012 r. określającą sposób ustalenia kategorii zagrożenia pożarowego dla danego nadleśnictwa. Na podstawie tych wytycznych zostanie sporządzona mapa ochrony przeciwpożarowej. Kategoria zagrożenia pożarowego zostanie ustalona w trakcie prac urządzeniowych. Aktualnie nadleśnictwo jest aktualnie w III kategorii zagrożenia pożarowego i prawdopodobnie w takiej zostanie.

B.11. Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego, w tym sporządzania odpowiedniej mapy przeglądowej.

W trakcie prac urządzeniowych należy zinwentaryzować obiekty i urządzenia turystyczne położone na terenie lasów lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie, a następnie nanieść na mapę przeglądową zagospodarowania rekreacyjnego (zgodnie z § 108,109 IUL). Mapa zawierać będzie również, wskazane przez nadleśnictwo, projektowane na terenie lasów urządzenia rekreacyjne oraz istniejące obiekty rekreacyjne, edukacji ekologicznej, osobliwości turystyczne lub przyrodnicze położone w sąsiedztwie lasów oraz szlaki turystyczne.

B.12 Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego oraz zagospodarowania łowieckiego.

Gospodarka łowiecka prowadzona jest w nadleśnictwie głównie przez koła łowieckie na podstawie wieloletnich planów łowiecko-hodowlanych w oparciu o umowy dzierżawy (część południowa w Paśmie Radziejowej należy do OHZ Piwniczna). Ważnym zagadnienie jest regulacja liczebności zwierzyny, a za podstawę stosownych działań powinien być przyjęty poziom uszkodzeń drzewostanów powodowany przez zwierzynę. Baza żerowa z uwagi na zasobność siedlisk jest urozmaicona. Pożądane jednak jest wprowadzenie w ramach zagospodarowania łowieckiego takich gatunków jak: jabłoń, grusza, wierzba zgryzowa.

W oparciu o dane uzyskane w trakcie prac urządzeniowych i dane nadleśnictwa, należy sporządzić mapę przeglądową gospodarki łowieckiej zawierająca informacje o infrastrukturze łowieckiej, szkodach od zwierzyny, granicach obwodów łowieckich, ostojach zwierzyny, rejonach hodowlanych, drzewostanach objętych zabiegami profilaktycznymi itp.

B.13. Wytyczne w sprawie ujmowania w planie urządzenia lasu zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa.

W elaboracie, w oparciu o dane nadleśnictwa, należy przedstawić ogólne i kierunkowe zagadnienia i potrzeby w zakresie infrastruktury technicznej w tym budowy i remontów dróg, mostów, przepustów, urządzeń wodnych, budynków mieszkalnych i gospodarczych, urządzeń dla potrzeb turystyki i rekreacji oraz edukacji leśnej.

Realizacje konkretnych przedsięwzięć z tego zakresu będzie przeprowadzona wg procedur przewidzianych we właściwych przepisach prawa.

Po zakończeniu prac urządzeniowych w ramach osobnego zamówienia Nadleśnictwo Stary Sącz może zlecić opracowanie ekspertyzy docelowej sieci dróg wywozowych w nadleśnictwie, zawierającej optymalizację sieci drogowej ze wskazaniem niezbędnych inwestycji oraz kolejnością ich przeprowadzenia.

B.14. Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej

Nie będzie wykonywana ekspertyza ekonomiczna w formie szczegółowej prognozy spodziewanego wyniku ekonomicznego gospodarki leśnej.

W elaboracie planu urządzenia lasu zostanie przedstawiona tylko syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa wraz z charakterystyką warunków ekonomicznych gospodarki leśnej i zestawieniem wskaźników tej gospodarki dla nadleśnictwa (zgodnie z § 118 IUL).

Wykonawca przedstawi również orientacyjną prognozę spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu.

B.15. Szczegółowość prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego

Wykonawca planu urządzenia lasu przedstawi (zgodnie z § 123 IUL) prognozę stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego podając orientacyjną, spodziewaną na koniec okresu gospodarczego, wielkość zasobów miąższości grubizny drzewostanów nadleśnictwa. Decyzję o potrzebie wykonania dodatkowych analiz dla obszaru Natura 2000 (np. zmian struktury wiekowej drzewostanów) zostaną podjęte na NTG.

B.16. Weryfikacja i aktualizacja Programu Ochrony Przyrody.

Program Ochrony Przyrody (sporządzony wg stanu na 01.01.2005 r.) zostanie zaktualizowany (zgodnie z § 110, 111, 112 IUL) w trakcie prac urządzeniowych, nowe dane zostaną uwzględnione w opisach taksacyjnych oraz na nowych mapach. Dane dotyczące obiektów ochrony przyrody zostaną pozyskane od RDOŚ w Krakowie i innych instytucji zajmujących się ochroną przyrody (w tym naukowo) oraz w wyniku prac urządzeniowych (opracowanie fitosocjologiczne dla obszaru Natura 2000). Również Nadleśnictwo Stary Sącz przekaże posiadane aktualne informacje z zakresu ochrony przyrody, walorów krajobrazowych i kulturowych swojego terenu w tym zapisy z kroniki POP.

W Programie Ochrony Przyrody znajdą się informacje dotyczące poszczególnych form ochrony przyrody występujących na gruntach nadleśnictwa, informacje o występujących tam gatunkach podlegających ochronie ścisłej i częściowej, oraz gatunki i siedliska dla których utworzono obszary „Natura 2000". Opisane będą również ich wymagania, występujące zagrożenia oraz zalecenia dotyczące ochrony i

zachowania zasobów przyrodniczych (tab. XXII i XXIII) również podczas wykonywania leśnych prac gospodarczych.

W programie ochrony przyrody należy również wyszczególnić drzewostany wyłączone z użytkowania decyzją nadleśniczego w ramach certyfikacji gospodarki leśnej (są to grunty wyłączone z zagospodarowania na podstawie przyjętych przez Regionalną Dyrekcje Lasów Państwowych w Krakowie zasad dobrej gospodarki leśnej FSC). Wykaz takich drzewostanów przygotuje nadleśnictwo.

B.17. Wydruk map tematycznych

W skład materiałów kartograficznych planu urządzenia lasu wejdą wydruki map :

Zasadnicza część planu urządzenia lasu:

-mapa gospodarcza dla obrębów leśnych w skali 1: 5000

- tematyczne mapy przeglądowe drzewostanów wg obrębów leśnych, (siedlisk, cięć, gospodarki łowieckiej, ochrony lasu, nasiennictwa i selekcji, funkcji lasu, zagospodarowania turystycznego w skali 1:25000 oraz inne określone w SIWZ przy zamawianiu usługi sporządzenie planu u.l.)

- mapa sytuacyjno-przeglądowa walorów przyrodniczo-kulturowych w skali 1:50 000·

- mapa sytuacyjna terytorialnego zasięgu nadleśnictwa w skali 1:50 000,

- mapa przeglądowa dla obrębów leśnych „czysta" w skali 1:25 000

- mapa sytuacyjna w skali 1 : 50 000 („czysta")

- mapa gospodarczo – przeglądowa drzewostanów dla zasięgu danego leśnictwa w skali 1:10 000

- mapa gospodarczo – przeglądowa cięć rębnych i gruntów do zalesienia dla zasięgu danego leśnictwa w skali 1:10 000

- mapy gospodarczo-przeglądowe leśnictw w skali 1:10 000 - tematyczne (określone w SIWZ przy zamawianiu usługi sporządzenie planu u.l.)

- mapy gospodarczo-przeglądowe leśnictw w skali 1:10 000 („czyste")

Materiały kartograficzne do Programu Ochrony Przyrody

- mapa sytuacyjno- przeglądowa walorów przyrodniczo-kulturowych dla nadleśnictwa skala 1:50 000

Materiały kartograficzne do Prognozy oddziaływania Planu Urządzenia Lasu na środowisko

- mapa sytuacyjna siedlisk przyrodniczych i gatunków „naturowych" skala 1:50 000

- mapa sytuacyjna form ochrony przyrody skala 1:50 000

Mapy wchodzące w skład opracowania projektu PUL powinny być sporządzone zgodnie z wymogami „Instrukcji technicznej sporządzania i wydruku map leśnych" (tom 3. Instrukcji urządzania lasu). Wszystkie mapy z wyjątkiem gospodarczych zostaną wykonane na podkładzie topograficznym V-MAP Level2.

Opracowane mapy zostaną również przekazane w formacie cyfrowego zapisu na nośnikach CD jako plik PDF.

Zakres i ilość opracowanych map na potrzeby planu urządzenia lasu zostanie ściśle określona w SIWZ przy zamawianiu usługi sporządzenia planu u.l.

B.18. Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie zakresu i szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000.

W terminie 3 miesięcy od posiedzenia KZP dyrektor RDLP w Krakowie wystąpi do RDOŚ w Krakowie oraz PWIS w Krakowie z wnioskiem o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000.

Wykonawca planu ul sporządzi prognozę oddziaływania na środowisko dla nowego projektu planu urządzenia lasu na lata 2016 - 2025 wraz załącznikami mapowymi, zgodnie z wymogami ustawy z dn. 03 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U z 2008 r. nr 199, poz. 1227), uwzględniając „Ramowe wytyczne zmieniające ramowe wytyczne w sprawie zakresu szczegółowej prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu z dnia 18.08.2011 r." (przesłane pismem Ministerstwa Środowiska Zn.DLP-I-0770-58/38208/13/ms z dn. 25.09.2013 r.) oraz uzgodnienia z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Krakowie i Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Krakowie. Zapisy zawarte w uzgodnieniach będą umieszczone w SIWZ w przetargu na wykonanie projektu planu ul (w tym w/w prognozy). Zawartość Prognozy określa art. 51 i 52 w/w ustawy oraz pisemne uzgodnienie zakresu i szczegółowości prognozy z RDOŚ i PWIS w Krakowie.

Przy opracowaniu prognozy zostaną wykorzystane dane zawarte w Standardowych Formularzach Danych (SDF) dotyczących obszarów ochrony Natura 2000 oraz danych przekazanych przez RDOŚ w Krakowie. W przypadku braku danych dotyczących liczebności i lokalizacji występowania gatunków chronionych (wymienionych w SDF) wykonawca przyjmie dane wg. POP i zweryfikowanej waloryzacji przyrodniczej

nadleśnictwa, oraz z dostępnych, aktualnych opracowań naukowych jak również danych zebranych w ramach prac urządzeniowych.

Opracowanie będzie również w tym zakresie podlegało konsultacji naukowej zapewnionej przez wykonawcę planu.

B. 19. Inne zagadnienia projektowe, specyficzne dla nadleśnictwa.

Proponuje się aby przy inwentaryzacji miąższości drzewostanów nie uwzględniać grubizny dla warstwy podrostu. Przy zakładaniu kołowych powierzchni próbnych należy konsekwentnie pomijać w pomiarach tę warstwę drzewostanu (podrost o pierśnicy mniejszej od 10 cm).

Z-ca Dyrektora
ds. Gospodarki Leśnej
mgr inż. Leon Jagoda

Załączniki:

1. Referat nadleśniczego
2. Koreferat naczelnika Wydział Zarządzania Zasobami Leśnymi w RDLP
3. Lista uczestników posiedzenia KZP

Protokółował:

St. specjalista SL
mgr inż. Szczepan Rusiński

Naczelnik Wydziału
Zarządzania Zasobami Leśnymi
mgr inż. Stanisław Waradzyn

Lista obecności uczestników posiedzenia Komisji Założeń Planu dla Nadleśnictwa Stary Sącz w dniu 18 listopada 2013 r.

18 listopada 2013 r. Stary Sącz

Lp	Imię i nazwisko	Instytucja	Stanowisko	Podpis
1	Karolina Rodak	Starostwo Powiatowe w Nowym Sączu	Pracownik II stopnia	Rodak Karolina
2	Irena Wątorska	RDOŚ Kraków WST Stary Sącz	starszy inspektor	Wątorska
3	Kazimierz Stęgt	BULiGL/Kraków	Dyrektor	Stęgt
4	Krocheł Marek	ZPG w M	kierownik	
5	Tadeusz Ulijasek	N-ctwo Stary Sącz	st. spec. SL.	Ulijasek
6.	Roman Grigan.	N-ctwo Stary Sącz.	Inżynier Leśnik	Roman Gr.
7.	Jarosław Pleśta	ZOL w Krakowie	st. specjalista SL	
8	Kazimierz Witas	RDLP-Kraków	Nadleśnik	
9.	Jan Kliderka	RDLP Kraków	Nadleśnik	
10	Edward Gurgul	RDLP Kraków	nadleśniczy	
11	Szczepan Rusiński	RDLP w Krakowie	st. specjal. SL	
12	Krzysztof Okło	DGLP	gł. spec.	
13	Stanisław Trąd	N-ctwo Stary Sącz	z-ca N-czego	
14	Stanisław Nowobilski	RDLP w Krakowie	Nadleśniczy	
15	Leon Jagoda	RDLP	z-ce Dyr	
16	Paweł Szczypiór	RDLP N-ctwo Stary Sącz	N-czy	